

การศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

A study of the characteristic of professional school administrator
under Seesakeat Primary Education Service Area 3

ปัทมญา สมัครคดี¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 เกี่ยวกับคุณลักษณะในการเป็นผู้บริหารมืออาชีพ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูจำนวน 320 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครจซี่และมอร์แกน แล้วสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และค่าเอฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 เกี่ยวกับคุณลักษณะในการเป็นผู้บริหารมืออาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 เกี่ยวกับคุณลักษณะในการเป็นผู้บริหารมืออาชีพ จำแนกตามประสบการณ์ทำงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านลักษณะทางทักษะการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านลักษณะทางบุคลิกภาพและด้านลักษณะทางแรงจูงใจไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านลักษณะทางบุคลิกภาพและลักษณะทางทักษะการบริหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านลักษณะทางแรงจูงใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : คุณลักษณะ ผู้บริหารสถานศึกษา มืออาชีพ

Abstract

The purposes of this research were to study and compare teachers opinion to school administrator under seesakeat primary education service area 3 on characteristic of school administrative professional, classified by working experience and school size. The sample used in this research were 320 teachers, derived through Krejcie & morgan Table and multi-stage sampling. The instrument used was the questionnaire, constructed by researcher. The statistics used for analyzing the data were percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test.

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

The research findings were as follows :

1. teachers opinion to school administrator under seesakeat primary education service area 3 on characteristic of school administrative professional

as a whole was at the high level.

2. teachers opinion to school administrator under seesakeat primary education service area 3 on characteristic of school administrative professional, classified by working experience as a whole was found not difference except characteristic of management skills was found statistically significant difference at the .05 level, classified by school size as a whole was found statistically significant difference at the .01 level, in each aspects was found characteristic of personality and characteristic of management skills with statistically significant difference at the .01 level except characteristic of motivation with statistically significant difference at the .05 level.

Keyword : The Characteristic, School Administrator, Professional

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบันทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้เกิดปัญหาตามมาหลายประการ ส่งผลให้รัฐบาลต้องทำการปฏิรูประบบราชการรวมทั้งนโยบายเพื่อให้หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ สถานศึกษา ได้รับการปรับปรุงการทำงานให้มีความสอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลง มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ การขับเคลื่อนเพื่อนำองค์กรไปสู่เป้าหมายของหน่วยงานหรือองค์กรตามที่กำหนด ผู้บริหารต้องเป็นมืออาชีพจึงจะนำองค์กรไปสู่เป้าหมายได้สำเร็จ (ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. 2549 : 22) ผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพมีความสำคัญต่อการบริหารงานของสถานศึกษาเนื่องจากมีบทบาทหน้าที่ในการเสริมสร้างควมมีประสิทธิผลของสถานศึกษา การสร้างสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ การเสริมสร้างความเป็นองค์กรวิชาชีพ การตัดสินใจร่วมและการมีส่วนร่วม การเสริมสร้างกลุ่มบริหารตนเอง การเสริมสร้างการติดต่อสื่อสาร การเสริมสร้างวัฒนธรรมและบรรยากาศองค์กร การจูงใจในการทำงาน การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง การบริหารการเปลี่ยนแปลง การบริหารหลักสูตรและการสอน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร จะเห็นได้ว่าการเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องมีคุณลักษณะทางบุคลิกภาพ คุณลักษณะทางแรงจูงใจ และคุณลักษณะทางทักษะการบริหาร จึงจะทำให้สถานศึกษามีประสิทธิผล ฮอยและมิสเกล (Hoy and Miskel. 1991 : 144)

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพใน 3 ด้านดังกล่าวพบว่า ปัญหาด้านบุคลิกภาพผู้บริหารสถานศึกษาคือ ขาดความซื่อสัตย์สุจริต มีกิริยาท่าทางที่ไม่ดีต่อใต้บังคับบัญชา ขาดการมีเหตุผลในการแสดงออกขาดความเชื่อมั่นในตนเอง มีความอดทนต่อปัญหาน้อย ขาดการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น การไม่ให้เกียรติคนอื่น การไม่ใส่ใจความรู้สึกของผู้ใต้บังคับบัญชา (บุญทัน ไชยพันธ์. 2552 : 104 - 107) ส่วนปัญหาในการเสริมแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู พบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีโอกาสใช้ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อย ขาดการยกย่องเชิดชูเมื่อปฏิบัติงานได้ดี มอบงานไม่ตรงตามความสามารถ การคัดเลือกให้เป็นครูดีเด่นในระดับต่าง ๆ ไม่ต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นน้อย ไม่ให้ความเป็นกันเองกับบุคลากร ครูไม่มีส่วนร่วม ในการจัดทำแผนปฏิบัติการของโรงเรียน (ชันญานุช ปิ่นทองคำ. 2555 : 88 - 91) และด้านเทคนิคผู้บริหารขาดการอำนวยความสะดวกให้ครูในการจัด การเรียน การสอน การจัดหาวัสดุอุปกรณ์มาให้ครูใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม ด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารขาดการเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การสร้างบรรยากาศความร่วมมือร่วมใจ การปฏิบัติต่อทุกคน ไม่

เท่าเทียมกัน (ไพรินทร์ พาระตย. 2555 : 94 - 99)

จากความเป็นมาความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับความเป็นมืออาชีพในการบริหารงานในโรงเรียน หรือในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ใน 3 ด้านได้แก่ คุณลักษณะทางบุคลิกภาพ คุณลักษณะทางแรงจูงใจ และลักษณะทางทักษะการบริหาร เพื่อต้องการทราบว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 มีความเป็นมืออาชีพในการบริหารงานสถานศึกษาอยู่ในระดับใด และนำผลที่ได้ไปเป็นข้อมูลในการเสนอแนะสำหรับการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ต่อไป

วัตถุประสงค์

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ

1. ศึกษาระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 เกี่ยวกับคุณลักษณะในการเป็นผู้บริหารมืออาชีพ
2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 เกี่ยวกับคุณลักษณะในการเป็นผู้บริหารมืออาชีพจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

ครูที่มีที่มีประสบการณ์ทำงานและปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 เกี่ยวกับคุณลักษณะในการเป็นผู้บริหารมืออาชีพ แตกต่าง

ความสำคัญของการวิจัย

ได้ทราบความคิดเห็นของครูที่มีต่อผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 เกี่ยวกับคุณลักษณะในการเป็นผู้บริหารมืออาชีพ เพื่อให้ผู้บริหารใช้เป็นแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของตนเอง และใช้เป็นข้อมูลสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ด้านเนื้อหาผู้วิจัยใช้แนวคิดคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ของฮอยและมิสเกล (Hoy and Miskel. 2001 : 396 - 397) ใน 3 ด้านได้แก่ ลักษณะทางบุคลิกภาพ ลักษณะทางแรงจูงใจ และลักษณะทางทักษะการบริหาร
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 1,879 คนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 320 คนแล้วใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Random Sampling)
3. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ประสบการณ์ทำงานของครูและขนาดโรงเรียน และตัวแปรตาม ได้แก่ คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3
4. ระยะเวลา ระหว่างเดือน มิถุนายน พ.ศ. 2558 ถึง เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2558

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 1,879 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาจากตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan. 1970 : 607 - 610; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 42 - 43) จำนวน 320 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนด้วยวิธีสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลาก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอนประกอบด้วย ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย ประสิทธิภาพการทำงาน และขนาดโรงเรียน ตอนที่ 2 เป็นคำถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อผู้บริหารสถานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 เกี่ยวกับคุณลักษณะในการเป็นผู้บริหารมืออาชีพ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยยื่นคำร้องต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อขอให้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม ถึงผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างและผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 เพื่อแจกจ่ายไปยังสถานศึกษาตามเป้าหมายและกำหนดวันรับแบบสอบถามคืน โดยส่งแบบสอบถามคืนที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 3 ถึงกำหนดผู้วิจัยไปรวบรวมแบบสอบถาม 3 ด้วยตนเอง และทำการติดตามด้วยตนเอง สำหรับแบบสอบถามที่ไม่ได้ตอบกลับตามกำหนด ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามได้ทั้งสิ้น 320 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ ประสิทธิภาพการทำงานและขนาดโรงเรียน วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่และร้อยละ ส่วนความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง และการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ จำแนกตามประสิทธิภาพการทำงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าทีและจำแนกตามขนาดโรงเรียน วิเคราะห์โดยใช้ค่าเอฟ เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อผู้บริหารสถานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 เกี่ยวกับคุณลักษณะในการเป็นผู้บริหารมืออาชีพมีดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 เกี่ยวกับคุณลักษณะในการเป็นผู้บริหารมืออาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านลักษณะทางทักษะการบริหาร รองลงมาคือด้านลักษณะทางบุคลิกภาพ และด้านลักษณะทางแรงจูงใจตามลำดับ

2. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 เกี่ยวกับคุณลักษณะในการเป็นผู้บริหารมืออาชีพ จำแนกตามประสิทธิภาพการทำงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านลักษณะทางทักษะการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน

3. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ

เขต 3 เกี่ยวกับคุณลักษณะในการเป็นผู้บริหารมืออาชีพ จำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านลักษณะทางบุคลิกภาพและลักษณะทางทักษะการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านลักษณะทางแรงจูงใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ข้อเสนอแนะของครูพบว่า ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำ มีความเป็นธรรมเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของบุคลากร มีวิสัยทัศน์ ส่งเสริมความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน และควรมีแผนการทำงานที่ชัดเจนมีระบบขั้นตอนในการทำงาน

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อผู้บริหารสถานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 เกี่ยวกับคุณลักษณะในการเป็นผู้บริหารมืออาชีพ พบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 เกี่ยวกับคุณลักษณะในการเป็นผู้บริหารมืออาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 มีเป้าประสงค์ในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพในด้านการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะเป็นผู้บริหารมืออาชีพ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยมีกิจกรรม สนับสนุนให้สถานศึกษาในโครงการนำร่อง จำนวน 6 โรงเรียนการจัดหาคู่มือช่วยเพื่อเป็นต้นแบบการพัฒนาและการเปรียบเทียบผลงานสู่การพัฒนาทั้งในเขตพื้นที่การศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาอื่น การจัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และศึกษาดูงานระหว่างสถานศึกษา จัดประชุมสัมมนาผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกันคณะผู้บริหาร จัดประชุมสัมมนาประธานกลุ่มโรงเรียนร่วมกับคณะผู้บริหารโครงการปฏิบัติธรรมสำหรับผู้บริหาร การพัฒนาบุคลากรในด้านคุณธรรมจริยธรรม ตามนโยบายกระทรวง ศึกษาธิการ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3. 2558 : 9 - 15) จึงทำให้ผู้บริหารมีคุณลักษณะเป็นผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพิมล นิยมพันธ์ (2550 : 77 - 81) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตาม ประสบการณ์ทำงาน โดยรวมมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากก่อนการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ในปัจจุบันผู้บริหารทุกคนต้องผ่านการพัฒนาเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้อำนวยการสถานศึกษาที่พึงประสงค์ การมีภาวะผู้นำทางวิชาการ และการบริหารและการจัดการในสถานศึกษา รวมทั้งการฝึกประสบการณ์ในสถานศึกษาต้นแบบ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2558 : 6 - 8) ทำให้ผู้บริหารมีการปฏิบัติตนในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาลักษณะเดียวกัน จึงทำให้ความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นไม่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญทัน ไชยพันธ์ (2552 : 104 - 107) ได้ศึกษาคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 4 พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนจำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์ทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นประสบการณ์ทำงานไม่แตกต่างกัน

3. ระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่าความคิดเห็นของครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลางแตกต่างจากความคิดเห็นของครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดนโยบายการบริหารการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก ตามแนวทางมาตรการจัดการเชิงยุทธศาสตร์ของคณะกรรมการ กำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐโดยการเพิ่มประสิทธิภาพและลดความสูญเปล่าของโรงเรียนขนาดเล็กด้วยมาตรการที่เหมาะสม ได้แก่ การควบคุม การปรับปรุงประสิทธิภาพ การสร้างเครือข่าย ตลอดจนการสนับสนุนทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยมีการจัดทำแผนที่ตั้งสถานศึกษา และแผนการดำเนินงานตามแบบฉบับฉบับใดภายในปี 2561 จากนโยบายดังกล่าวทำให้ผู้บริหารในโรงเรียนขนาดเล็กได้รับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ จึงส่งผลให้ความเห็นของครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กมากกว่าขนาดกลาง และใกล้เคียงกับขนาดใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พุทธชาติ วรวัฒน์ (2556 : 68 - 69) ได้ศึกษาความเป็นผู้บริหารมืออาชีพตามทัศนะของผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า การเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารและครูจำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยตามทัศนะของผู้บริหารและ ครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าผู้บริหารและครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดเล็ก

4. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ที่สำคัญอันดับแรกคือผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำและมีความเป็นธรรม ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่อง ครูต้องการผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำในด้านต่าง ๆ คือต้องมีความรู้ในหลาย ๆ ด้าน เพื่อที่จะนำพาโรงเรียนไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพราะถ้าผู้บริหารขาดภาวะผู้นำแล้วมีผลต่อความเชื่อมั่นของครูและบุคลากรภายนอก ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงานโรงเรียน ส่วนความเป็นธรรม อาจจะเนื่องจากเมื่อผู้บริหารมีภาวะผู้นำหรือมีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ แล้ว ยังต้องให้ความเป็นธรรมหรือความยุติธรรมกับครูทุกคนอย่างเท่าเทียมกันเพราะถ้าผู้บริหารมีความรู้ความสามารถกับมีความเป็นธรรมแล้วจะมีผลต่อสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดีและส่งผลกระทบต่อความสำเร็จตามเป้าหมายของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพรินทร์ พาระตะ (2555 : 94 - 99) ได้ศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสระแก้วสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 พบว่า ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น สร้างบรรยากาศความร่วมมือร่วมใจ ปฏิบัติต่อทุกคนเท่าเทียมกัน รวมทั้งการสร้างควมสามัคคีในโรงเรียน และด้านความคิดรวบยอดควรมีการใช้เกณฑ์ในการการพิจารณาความดีความชอบของครูอย่างรอบคอบถูกต้อง เป็นธรรมและเหมาะสม และแมกนุสัน (Magnuson. 2007 : 78 - 91) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า คุณลักษณะด้านวิชาชีพ มีความสามารถติดต่อและเข้ากับผู้อื่นได้ดี มีความรู้ดี รู้จักการมอบงาน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี ทำงานแบบมีส่วนร่วม มีความยุติธรรม ซื่อสัตย์สุจริต

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ควรมีวิธีการคัดเลือกหรือสรรหาผู้บริหารที่มีวุฒิภาวะด้านอารมณ์หรือมีโครงการพัฒนาให้ผู้บริหารมีวุฒิภาวะทางอารมณ์เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้บริหารให้มีความมั่นคง สุขุมรอบคอบในการทำงาน

1.2 ควรมีโครงการหรือกิจกรรมที่ช่วยหรือส่งเสริมให้ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีอารมณ์ดีหรือทักษะวิธีการทำงานให้มีความสุข

1.3 ควรมีโครงการอบรมให้ความรู้แก่ผู้บริหารเกี่ยวกับการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงาน
โรงเรียน

1.4 ควรมีโครงการเสริมสร้างการบริหารงานบุคคลแก่ผู้บริหารในการมอบหมายงาน

1.5 ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการดูแลความเป็นอยู่ของครูด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการต่าง ๆ ให้ความ
เหมาะสม

1.6 ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการนิเทศและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูอย่าง
ต่อเนื่อง

1.7 ผู้บริหารโรงเรียนควรนำเทคนิควิธีการบริหารงานใหม่เพื่อมาพัฒนาการบริหารให้ดียิ่งขึ้น

1.8 ผู้บริหารโรงเรียนควรผลจากการประเมินไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุง และพัฒนาการปฏิบัติงาน
อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาการทำงาน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

2.2 ควรมีการศึกษารูปแบบคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ที่ประสบผลสำเร็จ

2.3 ควรมีการนำรูปแบบคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพที่ประสบผลสำเร็จมาทำการวิจัยเชิง
ปฏิบัติการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

เอกสารอ้างอิง

ชันญานุช ปิ่นทองคำ. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียน
ประถมศึกษาในสังกัดเทศบาลนครแหลมฉบังจังหวัดชลบุรี.วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
ชลบุรี : คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา.

บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

บุญทัน ไชยพันธ์. (2552). ได้ศึกษาคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของ
ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 4. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหาร
การศึกษา). นครราชสีมา :มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

พรพิมล นิยมพันธ์. (2550). คุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(การบริหารการศึกษา). ฉะเชิงเทรา :
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

พุทธชาติ วรวัฒน์. (2556). ความเป็นผู้บริหารมีอาชีพตามทัศนะของผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติ หน้าที่หัวหน้างาน
ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การ
บริหารการศึกษา). ชลบุรี : คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา.

ไพรินทร์ พาระตะ. (2555). ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสระแก้วสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา). ชลบุรี :
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2549). ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีอาชีพ. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษา. [ออนไลน์] สืบค้น จาก <http://www.obec.go.th/documents/61265> [2558, 2 กุมภาพันธ์].

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3. (2558). ข้อมูลพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3. [ออนไลน์] สืบค้นจาก :<http://plan.ssk3.go.th/data.htm>. [2558, 2 กุมภาพันธ์].

Hoy, W. K. & Miskel, C. G. (1991). **Educational Administration**. Singapore : McGraw - Hill.

Hoy, W.K., & Miskel, C. G. (2001). **Educational administration**. 6th ed. New York : McGraw-Hill.

Magnuson, W.C. (2007). “The Characteristics of Successful School Business Managers.” **Doctoral Dissertation University of Southern California Los Angeles**.